

Підсумки діяльності кредитних спілок, інших кредитних установ та юридичних осіб публічного права за I квартал 2012 року

Станом на 31.03.2012 у Державному реєстрі фінансових установ міститься інформація про 693 кредитних установ (табл. 1), у тому числі про:

- 613 кредитні спілки;
- 51 інші кредитні установи;
- 29 юридичних осіб публічного права.

Таблиця 1

Кількість кредитних спілок, інших кредитних установ та юридичних осіб публічного права в Державному реєстрі фінансових установ

Реєстрація кредитних установ	I квартал 2010	I квартал 2011	I квартал 2012
Кількість кредитних установ на кінець періоду, в т.ч.	792	725	693
кредитних спілок	728	652	613
інших кредитних установ	35	44	51
юридичних осіб публічного права	29	29	29

На 31.03.2012 кількість кредитних установ зменшилася на 32 одиниці, або на 4,4% і становила 613 одиниці, що на 6,0% (39 одиниць) менше за аналогічний показник минулого року – 652.

Спадаюча динаміка вказаного показника зумовлена неспроможністю на сьогодні кредитних спілок подолати проблему зниження платоспроможності, втрати довіри громадян до фінансових послуг, пропонованих кредитними спілками. Водночас, зменшення кількості кредитних спілок пов'язане із заходами регулятора щодо позбавлення права надавати фінансові послуги у зв'язку із систематичним не виконанням заходів впливу.

За 2010-2012рр. кількість інших кредитних установ постійно зростала. Кількість інших кредитних установ станом на 31.03.2012 становила 51 одиницю, порівняно з аналогічним періодом минулого року зросла на 7 одиниць, або на 15,9 %.

Результати діяльності кредитних спілок, інших кредитних установ та юридичних осіб публічного права за I квартал 2012 року та динаміка основних показників їхньої діяльності за I квартал 2010-2012рр. наведені в табл. 2.

Динаміка основних показників діяльності кредитних спілок, інших кредитних установ та юридичних осіб публічного права

Кредитні установи	I квартал 2010	I квартал 2011	I квартал 2012	Темпи приросту, %	
				I квартал 2010 / I квартал 2009	I квартал 2012 / I квартал 2010
Кредитні спілки					
Кількість зареєстрованих кредитних спілок (на кінець періоду)	728	652	613	-10,4%	-6,0%
Кількість членів КС (тис. осіб)	1 565,1	1 522,4	1 169,8	-2,7%	-23,2%
Кількість членів КС, які мають внески на депозитних рахунках на кінець періоду (тис. осіб)	84,0	61,1	46	-27,3%	-24,7%
Кількість членів КС, які мають діючі кредитні договори (тис. осіб)	351,1	322,1	270	-8,3%	-16,2%
Загальні активи (млн. грн.)	2 992,2	2 760,4	2 562,3	-7,7%	-7,2%
Кредити, надані членам КС (залишок на кін. періоду) (млн. грн.)	2 817,2	2 654,5	2 396,1	-5,8%	-9,7%
Внески членів КС на депозитні рахунки (залишок на кін. періоду) (млн. грн.)	1 936,2	1 468,5	1 240,8	-24,2%	-15,5%
Капітал (млн. грн.)	651,2	938,2	1 057,3	44,1%	12,7%
Інші кредитні установи					
Кількість зареєстрованих кредитних установ (на кінець періоду)	35	44	51	25,7%	15,9%
Загальні активи (млн. грн.)	2 992,3	2 474,2	4 137,4	-17,3%	67,2%
Капітал (млн. грн.)	733,8	971,1	1 461,0	32,3%	50,4%
Обсяг виданих кредитів на звітну дату (млн. грн.)	1 576,8	1 338,9	2 238,9	-15,1%	67,2%
Юридичні особи публічного права					
Кількість зареєстрованих юридичних осіб публічного права (на кінець періоду)	29	29	29	-	-
Загальні активи (млн. грн.)	4 353,0	6 381,6	5 489,9	46,6%	-14,0%
Капітал (млн. грн.)	477,0	2 496,1	2 578,0	423,3%	3,3%
Обсяг виданих кредитів на звітну дату (млн. грн.)	2 462,1	2 542,7	3 135,6	3,3%	23,3%

Кредитні спілки

Кредитна спілка – неприбуткова організація, заснована фізичними особами, професійними спілками, їхніми об'єднаннями на кооперативних засадах із метою задоволення потреб її членів у взаємному кредитуванні та наданні фінансових послуг за рахунок об'єднаних грошових внесків членів кредитної спілки.

За результатами звітного періоду, як і раніше, більшість кредитних спілок (319) об'єднувала відносно невелику кількість членів – до 1 000 осіб. Так, станом на 31.03.2012 розподіл за кількістю членів кредитних спілок зображено на рис. 1.

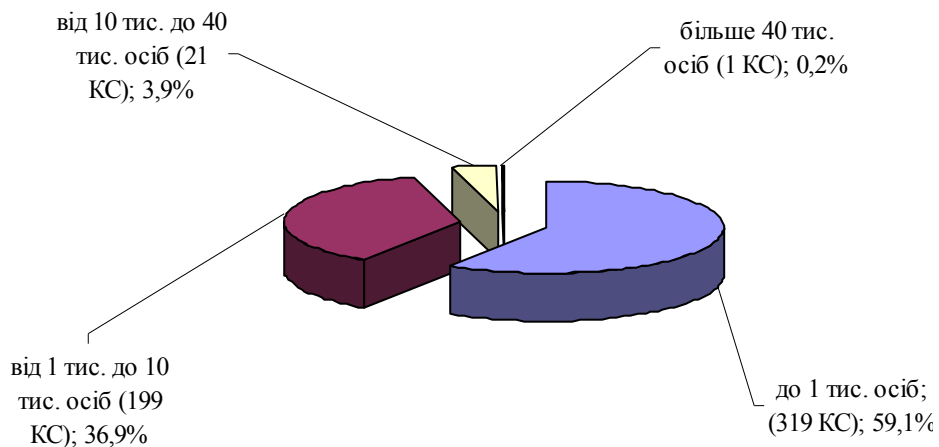
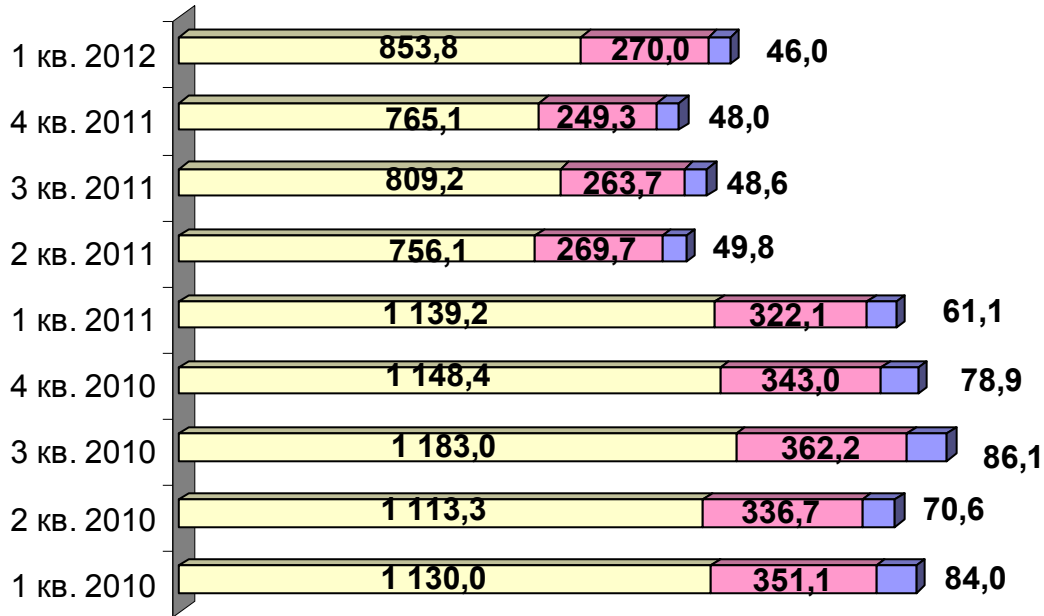

Рис. 1. Групування кредитних спілок за кількістю членів станом на 31.03.2012
(за даними, поданими 540 кредитними спілками)

Станом на 31.03.2012 **кількість членів кредитних спілок** становила **1 169,8 тис. осіб**, з яких 270,0 тис. осіб або 23,1 % – члени КС, які мають діючі кредитні договори, та 46,0 тис. осіб (3,9%) – члени спілок, які мають внески (вклади) на депозитних рахунках (рис. 2).

- інші члени КС (тис. осіб)
- кількість членів КС, які мають кредити (тис. осіб)
- кількість членів КС, які мають внески (вклади) на депозитні рахунки (тис. осіб)

Рис. 2. Динаміка кількості членів кредитних спілок

Динаміку основних показників діяльності кредитних спілок станом на 31.03.2012 зображено на рис. 3.

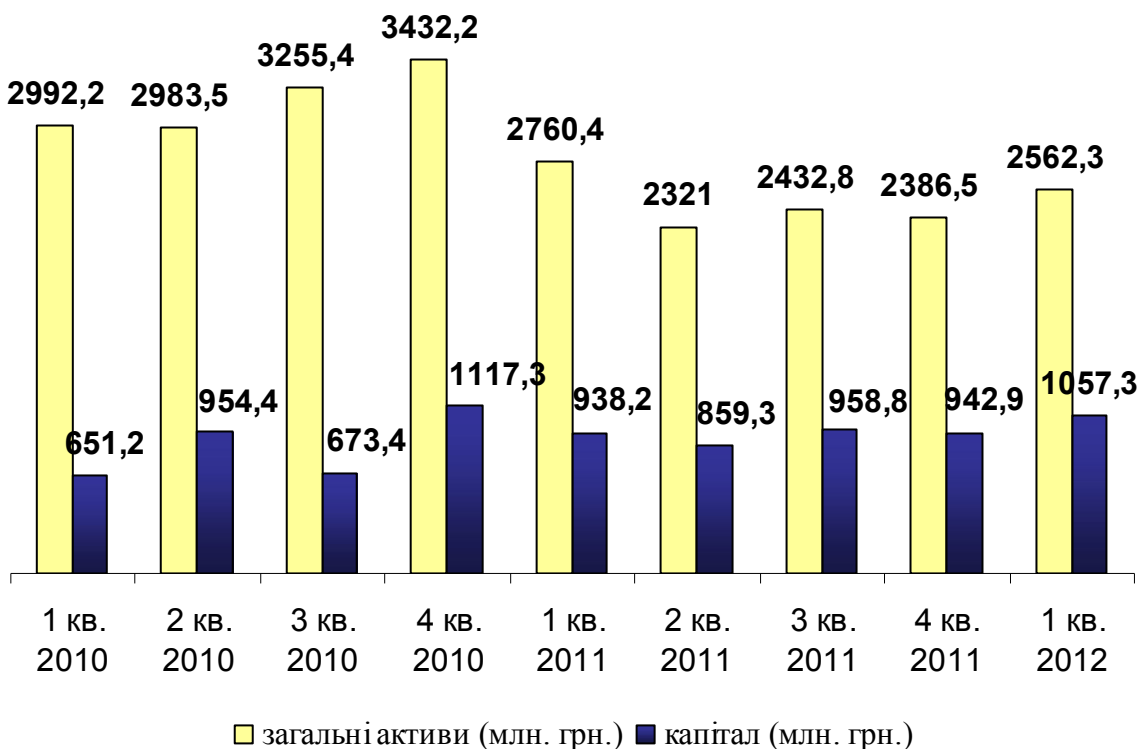

Рис. 3. Динаміка основних показників діяльності кредитних спілок

Загальний *обсяг активів* кредитних спілок станом на 31.03.2012 становив **2 562,3 млн. грн.** і порівняно з аналогічним періодом 2011 року зменшився на 7,2% (станом на 31.03.2011 становив 2 760,4 млн. грн.).

Загальний обсяг капіталу кредитних спілок станом на 31.03.2012 становив **1 057,3 млн. грн.** Найбільшу питому вагу в його структурі становив пайовий капітал (657,2 млн. грн.).

Групування перших за обсягом активів кредитних спілок за 1 квартал 2012 року наведено в табл. 3.

Таблиця 3

Групування перших за обсягом активів кредитних спілок за 1 квартал 2012 року

	Обсяг активів кредитних спілок, млн. грн.	Частка, %
ТОР 3	379,1	14,8
ТОР 5	503,1	19,6
ТОР 10	727,9	28,4
ТОР 20	1 015,4	39,6
ТОР 50	1 482,5	57,8
ТОР 100	1 864,0	72,7
ТОР 200	2 250,8	87,8
Всього	2 563,5	100,0

Дані таблиці 3 свідчать, що частка активів 200 кредитних спілок (37% від їхньої загальної кількості) становить 87,8% від загального обсягу активів кредитних спілок усього по Україні. При цьому на частку 10 кредитних спілок припадає 28,4% від загального обсягу активів кредитних спілок.

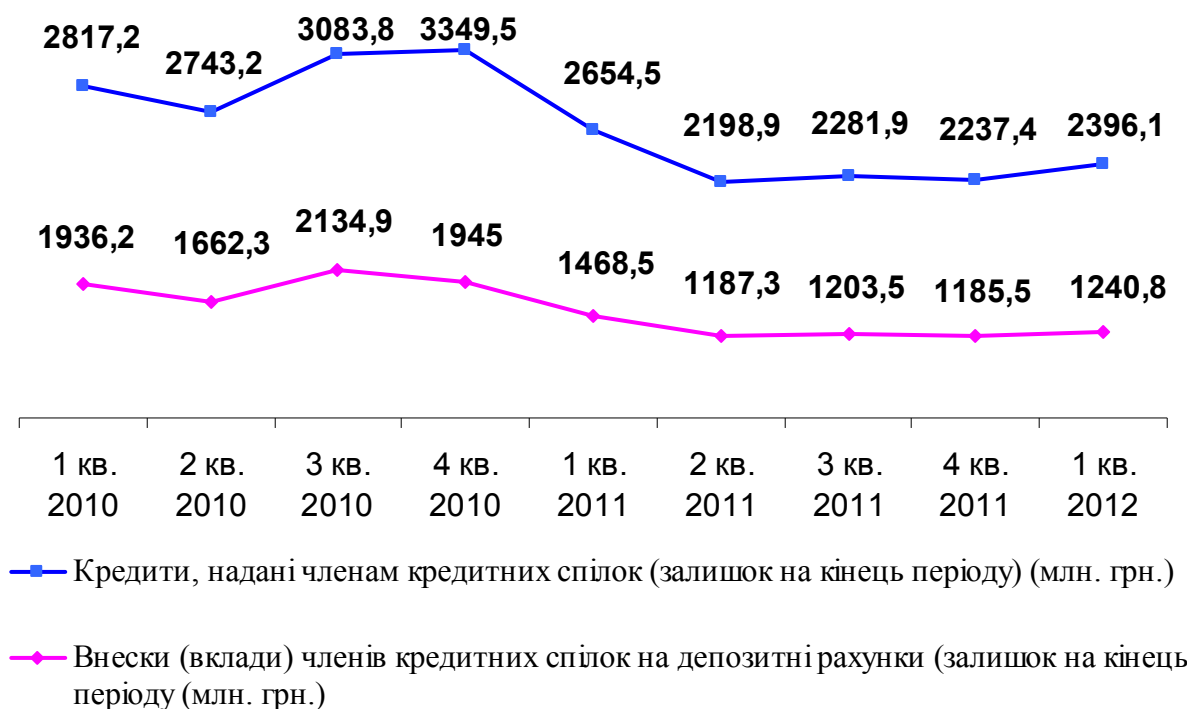

Рис. 4. Динаміка кредитування та залучення внесків членів кредитних спілок.

Станом на 31.03.2012 в порівнянні з аналогічним періодом 2011 року внески (вклади) членів кредитних спілок на депозитні рахунки зменшились на 15,5 % (до 1 240,8 млн. грн.); кредити, надані членам кредитних спілок, зменшились на 9,7% (до 2 396,1 млн. грн.).

Загальна сума заборгованості **270 тис. членів** кредитних спілок, які мали діючі станом на 31.03.2012 кредитні договори, становила **2 396,1 млн. грн.**, тобто в середньому кожен член - позичальник кредитної спілки на кінець періоду мав 8,9 тис. боргу по кредиту.

Рис. 5. Питома вага прострочених кредитів у кредитному портфелі кредитних спілок

Незважаючи на скорочення обсягів кредитування кредитними спілками, як і в попередні роки, найбільший попит мають споживчі кредити, частка яких становить 62,0 % (рис. 6). У складі споживчих кредитів, кредити на придбання автотранспорту складають 1,6%, придбання аудіотехніки, відео та побутової техніки – 3,5%, інші потреби – 94,9%. Друге місце посідають кредити, видані на придбання, будівництво та ремонт житла – 22,6%. Значну частку мають комерційні кредити. Кредитування ведення селянських та фермерських господарств, як і в попередні періоди, має незначну частку в загальному обсязі виданих кредитів.

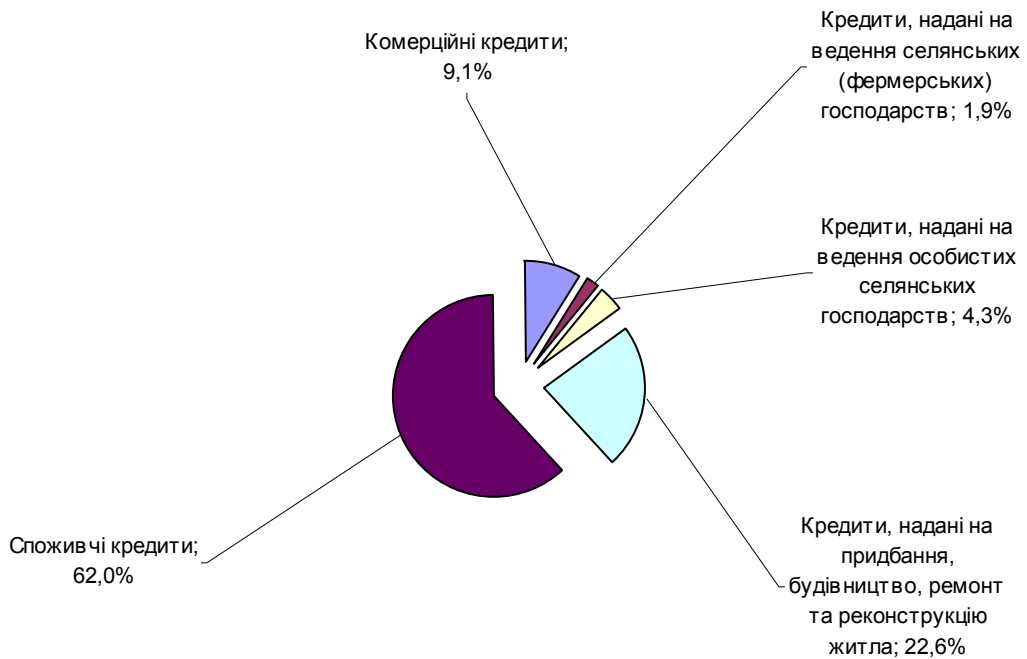

Рис. 6. Структура кредитів за видами станом на 31.03.2012

Інші кредитні установи

Кредитна установа – фінансова установа, яка відповідно до Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» має право за рахунок залучених коштів надавати фінансові кредити на власний ризик.

Активи інших кредитних установ станом на 31.03.2012 становили **4 137,4 млн. грн.**, порівняно з аналогічним періодом попереднього року збільшилися на 67,2 % (станом на 31.03.2011 становили 2 474,2 млн. грн.).

Капітал інших кредитних установ збільшився на 50,4 % і станом на 31.03.2012 дорівнював **1 461,0 млн. грн.** (станом на 31.03.2011 – 971,1 млн. грн.). Залишок виданих кредитів іншими кредитними установами станом на 31.03.2012 становив **2 238,9 млн. грн.**

Основні показники діяльності кредитних установ та їх динаміка зображені на рис. 7.

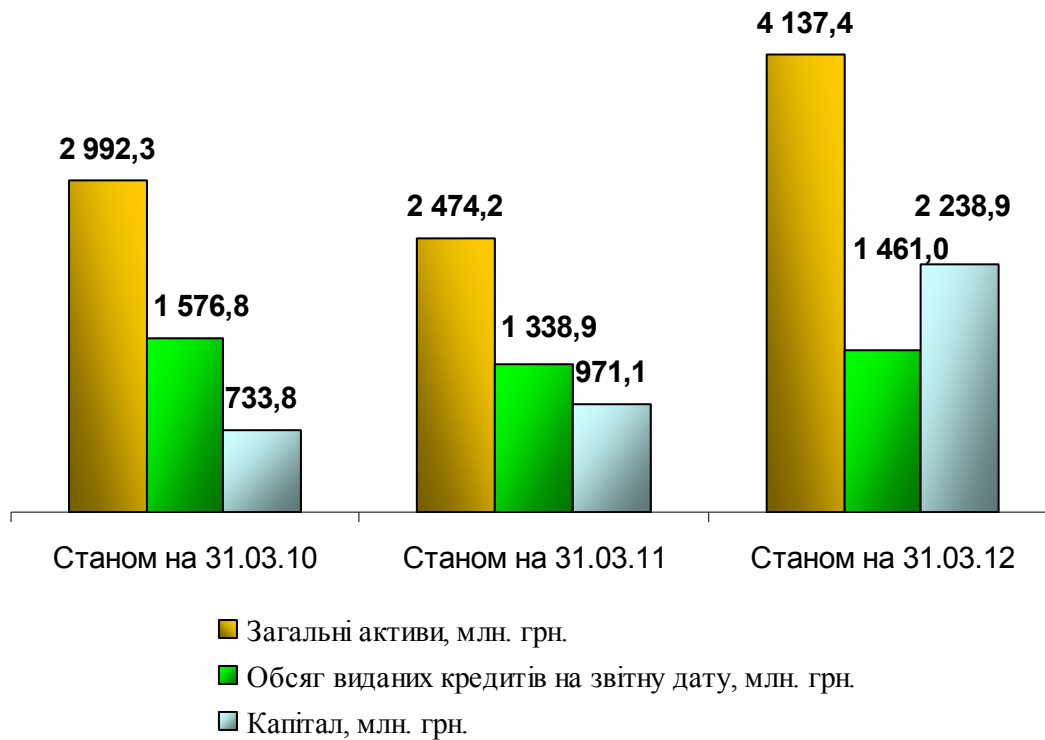

Рис.7. Динаміка основних показників діяльності кредитних установ

Кількість зареєстрованих кредитних установ збільшилася на 15,9% і станом на 31.03.2012 становила 51 кредитну установу (станом на 31.03.2011 становила 44 кредитні установи). Обсяги кредитування іншими кредитними установами збільшилися на 67,2 % за I квартал 2012 року порівняно з аналогічним періодом 2011 року.

Юридичні особи публічного права

Фінансова установа - юридична особа публічного права – фінансова установа, яка створюється розпорядчим актом Президента України, органу державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим або органу місцевого самоврядування й уповноважена надавати фінансові послуги.

Активи **юридичних осіб публічного права** станом на 31.03.2012 становили **5 489,9 млн. грн.**, та зменшились на 14,0% порівняно з аналогічним періодом 2011 року (станом на 31.03.2011 становили 6 381,6 млн. грн.). Зниження активів юридичних осіб публічного права відбулося за рахунок зменшення активів Державної іпотечної установи, створеної згідно із постановою Кабінету Міністрів України від 08.10.2004 року №1330 «Деякі питання Державної іпотечної установи». Функції з управління Державною іпотечною установою здійснює Кабінет Міністрів України за постановою Кабінету Міністрів України від 17.06.09 №681 «Питання управління Державною іпотечною установою».

Залишок виданих юридичними особами публічного права кредитів станом на 31.03.2012 становив **3 135,6 млн. грн.**

Діяльність фінансових установ - юридичних осіб публічного права має тенденцію до збільшення обсягу виданих кредитів та збільшення капіталу. Це простежується на рис.8.

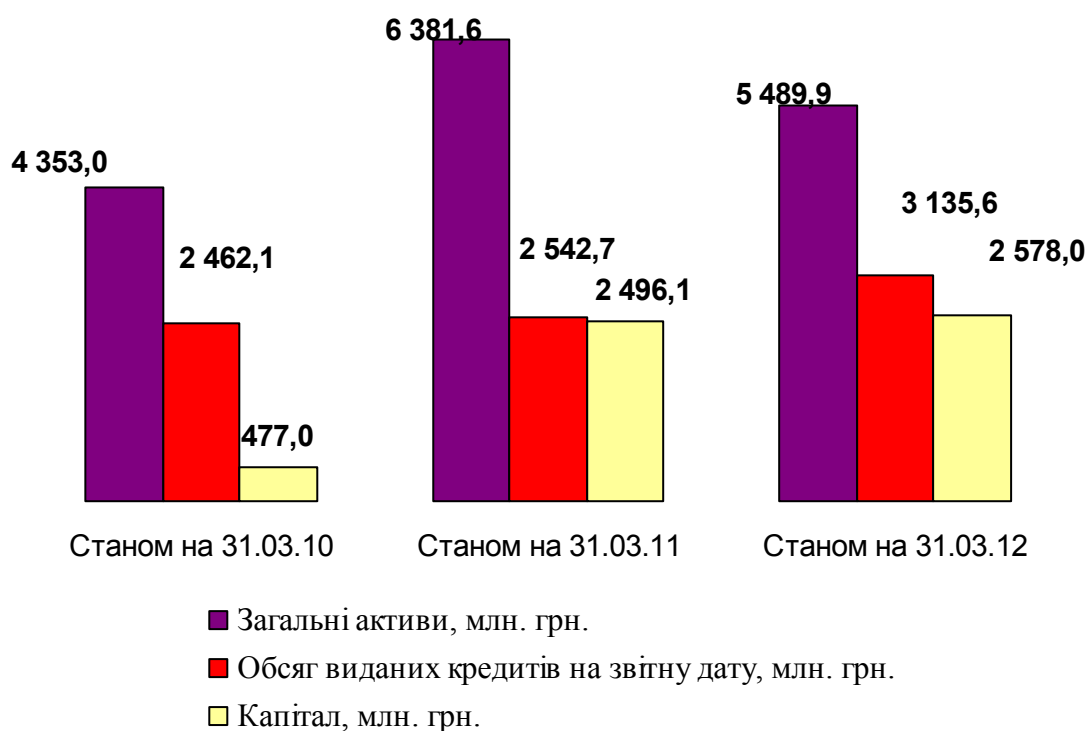

Рис. 8. Динаміка основних показників діяльності юридичних осіб публічного права

Капітал юридичних осіб публічного права зріс на 3,3% в I кварталі 2012 року порівняно з першим кварталом 2011 року і становив 2 578,0 млн. грн.

Зростання основних показників діяльності юридичних осіб публічного права за I квартал 2012 року порівняно з аналогічним періодом минулого року відбувся головним чином завдяки діяльності Державної іпотечної установи.